

«Готовність перемогти малярію» - тема цього року визначена ВООЗ до Всесвітнього дня боротьби з малярією. Обрана тема не тільки ставить мету - звільнення світу від цієї хвороби та нагадує про успіхи досягнуті в ліквідації одного із найстаріших недуг людства, а також попереджує про тривожні тенденції, що після періоду безпрецедентних успіхів у приборканні хвороби прогрес зупинився. Нинішніх заходів недостатньо для досягнення етапів, передбачених Глобальною технічною стратегією ВООЗ по боротьбі з малярією на 2016-2030 рр. У країнах, де триває передача інфекції, все частіше реєструють значне зростання числа хворих на малярію. Якщо не вжити невідкладних заходів, то завоювання в боротьбі з малярією опиняться під загрозою. У цей Всесвітній день боротьби з малярією ВООЗ продовжує закликати застосувати дієвіші методи, що дозволяють попереджати, розпізнавати і лікувати малярію.

Малярія завжди була і є однією з найнебезпечніших інфекційних хвороб людини. Вона приводила до занепаду великі країни, знищувала народи, вирішувала результати війн. До відомих жертв, що найбільш ймовірно померли від малярії, належать: [Олександр Македонський](#),

[Чингісхан](#)

, принаймні 5 римських пап, імператор Священної Римської імперії

[Карл V](#)

,
[Христофор Колумб](#)

,
[лорд Байрон](#)

та багато інших.

Вчені припускають, що люди зазнають зараження малярією вже протягом 50 тис років:

вік знайдених стародавніх скам'янілостей комарів, у яких знаходилися залишки малярійних паразитів, склав 30 мільйонів років. У Китаї були виявлені літописні свідчення лихоманки, викликаної малярією, що датуються 2700 роком до н. е..

На сьогоднішній день за даними ВООЗ, близько 100 країн, половина з яких заходиться в Африці, південніше Сахари є ендемічними з малярії (тобто на території цих країн малярія є поширеною), там реєструється близько 90% випадків. Хвороба також вражає людей в Азії, Латинській Америці, Близькому Сході, 70% випадків припадає на [Індію](#), [Бразилію](#), [Шрі-Ланку](#)

,
[В'єтнам](#)

,
[Колумбію](#)

та
[Соломонові острови](#)

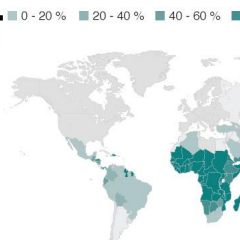
, зустрічається навіть в деяких частинах Європи. В районах, небезпечних на малярію, мешкає 2,4 мільярди людей, хвороба продовжує загрожувати 40% населення світу.

Щорічно хворіють на малярію від 300 до 500 млн. людей і близько півмільйона помирають, з них близько 90% - діти молодшого віку, ці цифри щорічно зростають. За останнє десятиліття з третього місця за числом смертних випадків у рік (після [пневмонії](#)

та
[туберкульозу](#)

) малярія вийшла на перше серед інфекційних захворювань. Щороку близько 30 000 відвідувачів небезпечних районів хворіють на малярію, 1% з них вмирає

Відсоток населення світу, який живе із загрозою малярії

Відповідно вищевикладеного малярія – розповсюджене на землі захворювання. За даними ДЗ «УЦКМЗ МОЗ» на території України станом на 2017 рік зареєстровано 47 завізних випадків малярії з 3 летальними наслідками від тропічної малярії. У Черкаській області впродовж 2013-2017рр. зафіксовано 5 завізних випадків, всі із країн африканського континенту. Маляріогенна ситуація в світі продовжує ускладнюватись в

зв'язку з поширенням лікарськостійкої малярії та поновлення передачі інфекції в країнах, де малярія була ліквідована. Зростання міграційних процесів, а також високий рівень захворюваності на малярію в тропічних країнах можуть призвести, за певних умов, до завозу малярії і в Україну.

Малярія протікає як хронічне рецидивуюче захворювання. Симптомами малярії є лихоманка, озноб, анемія, збільшення розмірів селезінки і печінки. Зараження людини малярією відбувається в результаті укусу комаром роду Анофелес (малярійні комарі), який раніше вже «харчувався» кров'ю хворої на малярію людини. В результаті збудник (плазмодій малярії) потрапляє до крові і циркулює по організму протягом недовгого часу. Потім паразит «осідає» в клітинах печінки, де проходить його перший розвиток. В цей період хворий може скаржитись на біль в суглобах та м'язах, загальну слабкість, втомлюваність, температура тіла в цей (прихований) період в межах норми. Вже згодом, коли плазмодії потрапляють до еритроцитів – з'являються приступи різкого підвищення температури. Еритроцити «нафаршировані» плазмодіями лопаються, паразити потрапляють в плазму крові. Продукти розпаду еритроцитів, продукти обміну плазмодія діють на терморегуляційні центри організму, тому і виникає висока температура. Приступи підйому температури чергуються із «світлими» періодами – нормалізацією її. Пониження температури відбувається різко у супроводі значного потовиділення. А це є дуже виснажливим та небезпечним для організму.

Механизм передачи малярии

